

Sammendrag av Petter Erik Leirhaugs avhandling

«Karakteren i seg selv gir jo ikke noe læring».

En empirisk studie av vurdering for læring i kroppsøving ved seks videregående skoler i Norge

Tema i denne artikkelbaserte avhandlingen er vurdering for læring (VfL) i kroppsøving. Både avhandlingens litteraturgjennomgang og tidligere internasjonale litteraturgjennomganger viser at selv om det har vært et økende tilfang av forskning på vurdering i kroppsøving de siste år, er det fortsatt få studier som har fokus på formative vurderingspraksiser og VfL.

I Norge ble læreplanreformen Kunnskapsløftet fra 2006 fulgt opp med en vurderingsforskrift og skoleutviklingsprosjekter som forutsatte implementering av formative vurderingspraksiser og VfL. Denne utdanningskontekst brukes i avhandlingen til å studere hvordan VfL forstås og implementeres i kroppsøving.

Til studien ble det rekruttert seks videregående skoler. Det empiriske grunnlaget er en undersøkelse blant alle elever og deres kroppsøvingslærere ved skolene. Ved hver av de seks skolene ble det gjennomført fokusgruppeintervju med de lærere som underviste i kroppsøving, mens datainnsamlingen blant elevene foregikk gjennom et digitalt spørreskjema om kroppsøving og vurdering. Det endelige utvalget teller 1486 elever og 23 kroppsøvingslærere.

Kombinasjonen av kvantitative og kvalitative metoder for innsamling og prosessering av empiri gjør at studien som helhet kan beskrives som et flermetodisk eller *mixed method* design. Den overordnede problemstillingen er belyst gjennom resultater fra fire studier som er publisert i artikkelform i engelskspråklige tidsskrifter.

Første artikkel, «Assessing with new eyes? Assessment for learning in Norwegian physical education», tar utgangspunkt i den norske konteksten der Kunnskapsløftet fra 2006 fungerer som eksempel på en læreplanreform med tydelig intensjon om å implementere VfL. Elev- og lærerdata analyseres og sammenlignes for å danne et bilde av hvordan ulike VfL strategier er en del av vurderingspraksisen ved de seks skolene. Resultatene viser liten grunn til å fokusere på forskjeller mellom skolene, men illustrerer at utdanningsmyndighetenes promotering av VfL foreløpig har ført til begrenset implementering og bruk av VfL strategier i kroppsøving. Majoriteten av lærerne uttrykker lite kjennskap til VfL og over halvparten av elevene rapporterer lite eller ingen erfaring med en eller flere av VfL strategiene. Ut fra en sammenligning av nøkkelstrategier for VfL identifiserer studien det å engasjere elevene mer direkte i vurderingsprosessene som et viktig satsingsområde.

Artikkel to, «Exploring the relationship between student grades and assessment for learning in Norwegian physical education», viser at elever som rapporterer mer erfaring med VfL i kroppsøving ikke får utbytte i form av bedre karakterer i faget sammenlignet med elever som rapporterer færre VfL-erfaringer. Funnet er ikke som forventet ut fra VfL teori, og i artikkelen diskuteres flere mulige forklaringer til dette. I tillegg diskuteres betydningen av andre

variabler fordi sammenhengen mellom karakterresultat og elevenes rapporterte VfL-erfaring statistisk sett er liten. Selv om hovedfunnet er statistisk lite indikerer det at kroppsøving har validitetsproblemer både ved formative og summative vurderinger.

Tredje artikkel, «‘The grade alone provides no learning’: Investigating assessment literacy among Norwegian physical education teachers», utforsker kroppsøvlingslærernes vurderingskompetanse og beskrivelser av vurderingspraksis i lys av et teoretisk rammeverk for «assessment literacy» i kroppsøving. Resultatene demonstrerer et generelt behov for å utvikle «assessment literacy» blant kroppsøvlingslærerne, spesielt med fokus på dialog med elevene om vurdering, og kritisk refleksjon knyttet til vurdering og potensielt uheldige konsekvenser for elever. Artikkelen representerer også en empirisk utprøving av rammeverket for «assessment literacy» i kroppsøving og konkluderer med at begrepet kan danne et godt utgangspunkt for utvikling av forståelse og vurderingskompetanse hos lærere og i arbeid med kroppsøvlingslærerstudenter.

I avhandlingens siste artikkel, «‘It’s the other assessment that is the key’: Three Norwegian physical education teachers’ engagement (or not) with assessment for learning», presenteres tre lærere som selv og uoppfordret brukte VfL om noe de gjorde i sitt arbeid med vurdering i kroppsøving. De representerer lærere som oppfatter VfL som en mulig vei til å forbedre læringsarbeidet i kroppsøving. Ved å rekonstruere og diskutere lærernes vurderingshistorier illustreres hvordan de har forstått og praktiserer VfL i kroppsøving. VfL framstår som noe relativt nytt i lærernes praksis og historiene avdekker hvordan forståelsen og utforskningen av VfL infiltreres av tradisjonell vurderingskultur med fokus på summativ vurdering og karaktersetning. Dette kan se ut til å forsterkes gjennom vurderingsregelverkets krav til dokumentasjon og ved at læringsdiskursen i faget kroppsøving påvirkes av sterke idretts- og helsediskurser ellers i samfunnet.

Gjennom disse studiene og tilhørende kappe bidrar avhandlingen til å øke tilfanget av forskningsbasert kunnskap om faget kroppsøving i Norge generelt, og relatert til vurdering og VfL i kroppsøving spesielt. Artiklene inngår i et internasjonalt stadig voksende forskningsfokus på formativ vurdering og VfL i kroppsøving, men som resultatene illustrerer, er det, i alle fall i Norge, et stykke igjen før VfL er implementert i kroppsøving og kroppsøvlingsdidaktisk realisert på måter som gjør det relevant å undersøke betydning for faget og elevers læringsutbytte.

Nøkkelord: Vurdering for læring, formativ vurdering, vurderingspraksis, kroppsøving, implementering

Abstract

The theme of this article-based thesis is assessment for learning (AfL) in physical education. The reviews of literature in this thesis and in previous international reviews show that although in recent years, there has been a growth of research on assessment in physical education, few studies focus on formative assessment practices and AfL.

In Norway, the 2006 school reform, known in English as the Knowledge Promotion Act, was followed by assessment regulations and projects for school development that required implementation of formative assessment practices and AfL. The intention of the thesis is to use the Norwegian context to examine how AfL is understood and implemented in physical education.

Six upper secondary schools were recruited to participate in the study. To collect data at each of the six schools, a digital questionnaire about physical education and assessment was administered to the students, while focus groups were conducted with the physical education teachers. The total sample counts 1,486 students and 23 physical education teachers. Because of the combination of quantitative and qualitative methods used for collecting and processing data the study can be described as having a *mixed method design*.

In addition to an introductory section (written in Norwegian), the thesis consists of four individual articles. Article one, “Assessing with new eyes? Assessment for learning in Norwegian physical education,” sees the Norwegian 2006 school reform as an example of an education reform with a highly emphasised AfL agenda. Student data and teacher data were analysed and compared in order to investigate how assessment practices at the six schools reflect AfL key strategies. The results demonstrate that the educational authorities’ emphasis on AfL has so far led only to limited implementation and use of AfL key strategies in physical education. The majority of the teachers expressed limited knowledge of AfL and over half of the students reported little or no experience with one or more AfL key strategies. Considering the comparison of the key strategies of AfL, this study recommends engaging students more directly in assessment processes as an important development area.

Article two, “Exploring the relationship between student grades and assessment for learning in Norwegian physical education,” reveals that students who reported more experiences of AfL in physical education did not receive better grades in the subject than students who reported fewer AfL experiences. The result was not as expected according to AfL theory. While the main finding is statistically small, the study also discusses the influence of other variables, possible explanations for the results, and related implications. The main finding is statistically small, but indicates that physical education has problems with validity in both formative and summative assessments.

Article three, “‘The grade alone provides no learning’: Investigating assessment literacy among Norwegian physical education teachers,” reports how physical education teachers reflected a proposed theoretical framework for assessment literacy in descriptions and discussions of their assessment practice in physical education. The results demonstrate a general need to enhance assessment literacy among teachers, with a particular focus on

critical engagement with assessment as well as involvement and dialogue with students. The article also represents an empirical test of the theoretical framework of assessment literacy for physical education teachers. It concludes that the framework can form a good basis for developing assessment understanding and assessment skills in physical education. The study highlights assessment as one of the areas that need to be developed in pre-service, as well as in-service, education of physical education teachers, and suggests that assessment literacy provides the framework and scope in which such work can take place.

The fourth article, “‘It’s the other assessment that is the key’: Three Norwegian physical education teachers’ engagement (or not) with assessment for learning,” reconstructs and shares assessment stories of three physical education teachers who used AfL unprompted to explain what they were practicing in respect to assessment in physical education. In this way, they are representative of teachers who believe in implementing AfL as a way to improve the learning activities in physical education. However, AfL emerges as something relatively new in teachers’ practices, and the assessment stories reveal how the teachers’ understanding and exploration of AfL are influenced by both a traditional focus on grading and new requirements for assessment documentation. The need for embedding AfL in learning theory may well be one of the strongest challenges to the meaningful implementation of AfL in physical education. Not only are most existing theories of learning defined cognitively, but the learning discourses in physical education are also, to a large extent, influenced by the powerful discourses of sport and related areas such as health.

The thesis, overall addresses the general lack of research-based knowledge on assessment in Norwegian physical education. Internationally, the articles represent a contribution to a growing research interest in formative assessments and AfL in physical education. The results, however, indicate that there is, at least in Norway, still a way to go before AfL are implemented as an integrated part of pedagogical practice in physical education, in ways that make it relevant to examine importance to the subject and student learning outcomes.

Keywords: Assessment for learning, formative assessment, assessment practices, physical education, implementation

Translated title of the thesis:

‘The grade alone provides no learning’: An empirical study of assessment for learning in physical education in six upper secondary schools in Norway